

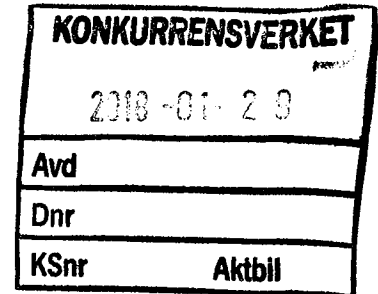

SÖKANDE

Hiss-Craft i Norrland AB, 556753-8060
c/o Stefan Persson
Furutorpsgatan 2A
831 45 Östersund

MOTPART

Region Jämtland Härjedalen
Box 654
831 27 Östersund

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Region Jämtland Härjedalen (Regionen) genomför upphandlingen Ombyggnation av hissar vid Östersunds sjukhus (dnr RS/732/2017). Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande och som tilldelningsgrund tillämpas det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till utvärderingskriterierna anbudspris och erfarenhet/referenser.

Under anbudstiden kom tre anbud in. I tilldelningsbeslut den 14 juni 2017 anges att ett av de inkomna anbuden inte var komplett och därför inte behandlades. Ett anbud uppfyllde inte alla ska-krav och gick därför inte vidare till utvärderingen. En anbudsgivare, Kone AB, bedömdes uppfylla alla ska-krav och det beslutades att Kone AB skulle antas som leverantör i upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Hiss-Craft i Norrland AB (Hiss-Craft) ansöker om överprövning, yrkar i första hand att deras anbud ska antas som det ekonomiskt mest fördelaktiga och i andra hand att upphandlingen ska göras om med precisering av vilka delar som ett certifikat kan påverka upphandlingen och tydliggörande av andra detaljer på vad man vill veta. Hiss-Craft anför bl.a. följande. Hiss-Craft har fått svar från Regionen att man inte uppfyller samtliga ska-krav, trots att det redan blivit godkänt. Det är samma dokument som blev godkända vid förra upphandlingen, förutom ska-krav om certifiering enligt ISO. Förvaltningsrätten har i den förra upphandlingen gett Hiss-Craft rätt angående att man inte kan bli förkastad för att inte vara certifierad då det skulle vara hämmande för nystartade företag. En certifiering är en långdragen process som Hiss-Craft beskrivit att den pågår. Om det blir ett krav är den klar innan det är dags för utförande av arbetet. Konkurrensverket har beskrivit att man inte kan kräva certifiering under upphandlingen eller kontraktsskrivande, men möjligen under utförandet. I detta fall finns dock inget som stödjer en certifiering i detta projekt. Då en fråga ställdes om detta under

upphandlingen fick man till svar att det är för att efterleva handikappnormen. Något förtydligande gavs dock inte. Det var även besvärligt att få kontrollmäta måtten som Regionens inhyrda konsult tagit eftersom man inte fick stänga av hissarna dagtid.

Regionen anser vidare att Hiss-Craft inte lämnat en teknisk beskrivning. Man har dock lämnat samma dokumentation som vid tidigare anbudsinlämning och som då blev godkänd, med samma specifikation som tidigare. Det gjordes en subjektiv bedömning. Regionen har angett en teknisk beskrivning per hiss som är väldigt detaljerad och som Hiss-Craft följer fullt ut. Man kan fråga sig vad man ska med en teknisk specifikation till när det specificerats i detalj hur det ska vara utfört. Enligt Konkurrensverket kan ett krav på ISO-certifiering vara ett sätt att visa att man uppfyller vissa krav, t.ex. vid transportupphandlingar vilket det inte är fråga om här. Certifieringen behöver då enligt Konkurrensverket inte finnas vid tecknandet av kontraktet utan kan fasas in vid lämplig tidpunkt. Hiss-Craft har tidigare påtalat att hissarna går att göra större med större dörröppningar. Regionen valde dock att följa vad Kone AB kan leverera i stället för att välja att optimera hissarna. Man har också hänvisat till Kones färger i hisskorgar. Hiss-Crafts anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga både prismässigt och den prestanda som kan levereras. Kone AB:s anbud borde hamnat på andra plats, eller förkastats då storlek på hissdörrar och korgstorlekar inte optimerats.

Regionen bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Upphandlingen avser ombyggnad av vissa hissar på Östersunds sjukhus. Hissarna är av vital betydelse för verksamheten i sjukhuset. Hissar som sådana omfattas av en mängd föreskrifter som ska vara uppfyllda för att de ska få användas. Det är därför nödvändigt att man ställer höga krav på hur ombyggnaden utförs och på den som ska utföra ombyggnaden.

Anbuderna öppnades och öppningsprotokoll upprättades. Ett anbud uteslöts vid kvalificeringen på grund av att anbudet inte var komplett. Vid kontroll av ska-kraven konstaterades att Hiss-Crafts anbud inte uppfyllde alla ska-krav. Till utvärderingen fanns därför endast en anbudsgivare kvar varför ingen vidare utvärdering gjordes.

Upphandlingen av hissar på Östersunds sjukhus har tidigare varit föremål för överprövning. De målen har prövats utifrån den äldre LOU (2007:1091) och dessa domar kan inte rakt av tillämpas i detta mål. Vad Hiss-Craft anfört om giltigheten av handlingar rörande certifiering är därför inte relevant i detta mål. I den nya upphandlingslagen har det införts förtydligande bestämmelser om möjlighet att ställa krav på kvalitetsledningssystem och certifiering. I denna upphandling har krav ställts på kvalitetsledningssystem och på bevis för detta genom certifikat. Ett sådant krav är inte oproportionerligt med hänsyn till föremålet för upphandlingen. Kravet på certifiering är därför inte konkurrensbegränsande eller hindrande för nystartade företag i detta fall. Regionen har ställt krav på certifiering vid anbudslämnande eftersom det är ett viktigt krav för att bedöma leverantörens förmåga att utföra uppdraget. Det går då inte att enbart anta att kravet ska vara uppfyllt vid utförande. Hiss-Craft har i anbudet uppgett att certifieringsprocess pågår och beräknas vara klar hösten 2017/under entreprenadens uppstart. I den tidigare upphandlingen, som överprövades, uppgav Hiss-Craft samma sak. Entreprenaden skulle i den upphandlingen vara påbörjad vid årsskiftet 2016/2017 och Hiss-Craft skulle enligt den uppgiften ha varit certifierat nu. Detta visar att det är viktigt att kravet är uppfyllt vid anbudsinlämnandet.

Vad Hiss-Craft anfört om handikappanpassning måste bygga på ett missförstånd. Regionen hänvisar till publicerade Frågor och svar.

Hiss-Craft har getts tillfälle att utföra mätning och kontroll av hisschakten på samma villkor som andra anbudsgivare. I administrativa föreskrifter

AFB.25 finns krav på vilka mätningar som ska göras av hissarna. Där finns också ska-krav 7 som föreskriver att mätningarna ska redovisas i anbudet. Någon redovisning av mätresultaten har inte lämnats i anbudet.

I administrativa föreskrifter AFB.52, krav 10, finns kraven på hur tekniska specifikationer, måttskisser och uppställningsredovisningar ska lämnas. Hiss-Craft har enbart hänvisat till broschyrer. De inlämnade handlingarna visar inte vad Hiss-Craft avser att lämna anbud på. Ska-kravet är därmed inte uppfyllt.

Regionen bestämmer vad som ska upphandlas. För att leverantörerna ska ha möjlighet att svara på förfrågan måste den upphandlande myndigheten lämna så precisa underlag att leverantörerna förstår vad de ska lämna anbud på. I detta fall har det krävt en detaljerad beskrivning av föremålet för upphandlingen. Det som ska utvärderas är leverantörernas anbud utifrån ställda krav. Utifrån de uppgifter Hiss-Craft lämnat kan Regionen inte se vad Hiss-Craft har för avsikt att leverera. Det är den upphandlande myndigheten som avgör vad som ska upphandlas och det framgår av förfrågningsunderlaget. I detta fall har kraven varit att de nya hissarna ska rymmas i befintliga hisschakt och dörröppningarna justeras enligt kraven i förfrågningsunderlaget för de angivna hissarna. Det finns inga hinder för en anbudsgivare att optimera hissarna efter hisschakten.

I förfrågningsunderlagets krav på beklädnad har hänvisning gjorts till Kones färgbeteckning eftersom den är välkänd i branschen. Dock har det angetts ”eller motsvarande” efter. Det är gjort för att underlätta för leverantören att erbjuda rätt färgskala.

Hiss-Crafts anbud uppfyller inte flera av ska-kraven. Regionen anser att ansökan om överprövning ska avslås.

Hiss-Craft anför härefter i huvudsak följande. Regionen anger att Hiss-Crafts anbud är ofullständigt men det är samma upphandling som nu görs för tredje gången och det är samma material som används. I den andra upphandlingen sades att alla handlingar var riktiga men Hiss-Craft föll på att man inte var certifierad enligt ISO 9001 och 14001, vilket förvaltningsrätten ansåg vara fel. I denna upphandling har man ändå kravet på att vara certifierad, men man kan inte visa på vad en certifiering skulle innebära för fördel i denna typ av upphandling. ISO 9001 har inget med hissar att göra. Att certifieringen inte är klar beror på att det är ett omfattande arbete. Som Konkurrensverket anger kan certifiering vara ett krav vid utförande. Regionen har inte visat vad som ska användas i certifieringen till moderniseringarna av hissarna. Därför kan krav inte ställas på certifiering av kvalitetsledningssystemet. Hiss-Craft har ett kvalitetsledningssystem som godkänts vid alla andra upphandlingar av hissar både inom service och nymontage.

Regionen har i sin tekniska beskrivning detaljstyrat alla delar. Hiss-Crafts anbud uppfyller alla delar, annars hade anbud inte lämnats. De mått som efterfrågats har Regionen själv angett i sin tekniska beskrivning och Hiss-Craft har kontrollerat dessa vilket verifieras i bilaga till anbudet. Alla mått Regionen angett är så bra att det är inom marginaler för tillverkning av nya hissar. Regionen har inte angett vilka ytterligare mått man efterfrågar, därför har de angivna måtten kontrollerats vilket verifieras i bilagan. Hiss-Crafts anbud följer den tekniska beskrivningen vilket intygas i sanningsförsäkran. I Kone AB:s tekniska beskrivning upprepas mått från Regionens tekniska beskrivning, och på flertalet ställen anger Kone AB ”enligt förfrågan”. Om Hiss-Crafts tekniska beskrivning är ofullständig så är även Kone AB:s tekniska beskrivning det.

Regionen har härefter i huvudsak anfört att kravet på certifiering av kvalitetsledningsarbetet är till för att Regionen ska kunna försäkra sig om att anbudsgivaren kan arbeta på ett planerat, strukturerat och förutsebart sätt.

Detta är särskilt viktigt med hänsyn till föremålet för upphandlingen - ombyggnad av hissar i lokaler där det bedrivs sjukhusverksamhet. Kravet bör vara uppfyllt vid anbudsinlämnandet för att undvika de problem som kan uppstå vid fel under pågående avtal och som då måste hanteras avtalsvägen. Hiss-Craft har inte redovisat resultaten av sina mätningar utan bara angett att måtten stämmer överens med de mått som finns, med vissa mindre avvikelser vilket inte är tillräckligt för att uppfylla kravet på redovisning av mått. Kompletta tekniska specifikationer på hissarna, måttskisser och uppställningsritningar saknas. Kone AB har lämnat kompletta tekniska specifikationer på hissarna, måttskisser och uppställningsritningar i enlighet med förfrågningsunderlaget. I det sammanhanget har Kone AB refererat till uppgifter i förfrågningsunderlaget. Hänvisningen refererar till den slutliga utformningen av hissarna som ska ske i samråd med Regionen under projekteringen. Detta är i enlighet med förfrågningsunderlaget. Den sanningsförsäkran Hiss-Craft hänvisar till avser att Hiss-Craft tagit del och baserar sitt anbud på det kompetta förfrågningsunderlaget. Sanningsförsäkran avser således inte att man lämnat alla uppgifter som krävs.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten efter ansökan av en leverantör besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 4 och 6 §§ LOU).

Utredningen i målet

I Administrativa föreskrifter anges bl.a. följande under AFB.25:

”Kontrollera förutsättningar

Anbudsgivaren ska före anbudsinlämning kontrollera förutsättningar och bilda sig en klar uppfattning om rådande förhållanden för ombyggnad och utbyte av befintliga hissar. ---

Följande mätningar ska utföras av anbudsgivaren före inlämnande av anbud

- kontrollmätning av hisschakt
- kontrollmätning av schaktgrop och schakttopp
- kontrollmätning av lyfthöjd
- lodmätning av hisschakt

Dessa mätningar ska redovisas i anbudet. Se under AFB.52.”

Under punkten AFB.52 anges krav på Prövning av anbudsgivarens lämplighet. Bl.a. anges följande:

”Krav 6 Kvalitetsledning

Anbudsgivaren ska ha ett dokumenterat kvalitetsledningsarbete och ha ett kvalitetsledningssystem som ska vara certifierade enligt ISO 9001, B9K alternativt annat kvalitets- säkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder och är certifierat av organ som ackrediterats för uppgiften. B godkänner endast dokument som avser anbudsgivarens egen kvalitetsledning. Kommer anbudsgivaren att anlita underentreprenör att utföra hissombyggnaden gäller detta krav även för underentreprenör. Som bevis ska verifikat bifogas anbudet som visar ovan ställda krav.”

”Krav 7 Mätningar

Anbudsgivaren ska i anbudet uppvisa dokument som visar att mätningar enligt punkt AFB.25 Kontroller förutsättningar är gjorda. Mätningar som är gjorda inom den senaste 3 års perioden godkännes.”

”Krav 10 Tekniska uppgifter

Anbudsgivaren ska i anbudet redovisa Tekniska uppgifter enligt 11.1 Teknisk beskrivning kod 71.”

Vidare anges under AFC.221, med hänvisning till AFB.52 punkt 6, att anbudsgivaren ska i sitt anbud redovisa sitt kvalitetsledningsarbete.

Förvaltningsrättens bedömning

Allmänt om prövningen

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär överprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande enhetens brott mot LOU. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad sökanden har anfört till stöd för sin talan (jfr RÅ 2009 ref. 69).

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma sin upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling (jfr RÅ 2002 ref. 50 och RÅ 2010 ref. 78). Grundläggande är att leverantörer behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande och att upphandlingen genomförs på ett öppet sätt.

Den upphandlande myndigheten ska redan vid framställandet av förfrågningsunderlaget se till att de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till ändamålet med upphandlingen på så sätt att de är adekvata och relevanta och inte går utöver vad som rimligen bör krävas av den som vill lämna ett anbud (se HFD 2016 ref. 37 I och II).

Kravet på kvalitetsledningssystem och certifiering

Hiss-Craft har bl.a. anfört att man uppfyller samtliga ska-krav då den certifiering som krävs i form av ISO 9001 inte är proportionerlig och då en sådan certifiering tidigast kan krävas under arbetets utförande.

Regionen har å sin sida uppgett att kravet på ett kvalitetsledningssystem och att det ska bevisas genom certifikat med hänsyn till föremålet för upphand-

lingen inte är oproportionerligt. Regionen har hänvisat till de utökade möjligheterna enligt nu gällande LOU för upphandlande myndighet att ställa krav på kvalitetsledningssystem och certifiering.

Regionen har i en tidigare upphandling antagit Kone AB som leverantör och förkastat anbudet från Hiss-Craft med motiveringen att anbudet inte uppfyllde kravet på att till anbudet bifoga giltiga certifikat enligt ISO 9001 respektive 14001, BF9K eller motsvarande. Efter att Hiss-Craft ansökt om överprövning av upphandlingen bedömde förvaltningsrätten att kraven på ledningssystem för kvalitetsprocesser i företag och för miljö har en adekvat koppling till ändamålet med upphandlingen och kan inte anses vara oproportionerliga. Hiss-Craft hade till anbudet bifogat Kvalitetsplan, Miljöplan, Kvalitetspolicy och Miljöpolicy. Förvaltningsrätten uttalade att det var oklart vad Regionen menade med att det till anbudet skulle bifogas giltigt certifikat eller ”motsvarande” då de av Hiss-Craft bifogade handlingarna inte godtogs som ”motsvarande” den efterfrågade certifieringen. Förvaltningsrätten ansåg därför att det förelåg en brist i förfrågningsunderlaget som medförde att upphandlingen skulle göras om (se Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 15 februari 2017, mål nr 41-17).

I förevarande upphandling har Regionen i denna del ställt krav på att ”anbudsgivaren ska ha ett dokumenterat kvalitetsledningsarbete och ha ett kvalitetsledningssystem som ska vara certifierade enligt ISO 9001, Bf9K alternativt annat kvalitets- säkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder och är certifierat av organ som ackrediterats för uppgiften”. Regionen har således i denna upphandling inte utformat kravet på så sätt att det krävs viss certifiering ”eller motsvarande”.

I 15 kap. 14 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten kräver att leverantörerna visar upp ett intyg, utfärdat av ett oberoende organ, om att leverantören följer vissa kvalitetssäkringsstandarder ska myndigheten preci-

sera kraven genom att hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standardserier och är certifierade av organ som har ackrediterats för uppgiften. Myndigheten ska godta ett likvärdigt intyg från något annat organ som är etablerat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Hiss-Craft har ifrågasatt om certifiering enligt ISO 9001 är relevant att begära i en upphandling avseende hissar. Förvaltningsrätten konstaterar härvid att ISO 9001 är en ledningssystemstandard för kvalitetsprocesserna i ett företag eller en organisation (Svensk Standard, SIS). Förvaltningsrätten anser att kravet på ledningssystem för kvalitetsprocesser i företag har en adekvat koppling till ändamålet med upphandlingen. Det framgår också att det ställs mycket höga krav på hissarnas funktion och driftsäkerhet. Kravet, och att det ska vara uppfyllt vid anbudsinlämnande, kan därför inte anses vara oproportionerligt. Det är ostridigt att Hiss-Craft inte bifogat bevis för certifiering enligt ISO 9001, Bf9K eller annat kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder och är certifierat av organ som ackrediterats för uppgiften, vilket är kravet. Regionen har således inte agerat i strid med LOU då Hiss-Crafts anbud uteslutits av denna anledning.

Teknisk beskrivning

Hiss-Craft har uppgett att man även har lämnat den tekniska beskrivning som efterfrågats i upphandlingen. Även den antagne leverantören Kone AB har i sin tekniska beskrivning endast upprepat mått från den tekniska beskrivningen i förfrågningsunderlaget, varför inte heller det antagna anbudet kan anses uppfylla kraven i denna del om inte anbudet från Hiss-Craft gör det.

Regionen har uppgett att Hiss-Craft inte uppfyllt kraven på att utföra mätning och kontroll av hissakten och att redovisa mätningarna i anbudet, och att Hiss-Craft genom inlämnade broschyrer inte uppfyller kravet på hur

tekniska specifikationer, måttskisser och uppställningsredovisningar ska lämnas.

I de administrativa föreskrifterna AFB.25 har Regionen uppställt krav på att anbudsgivaren ska utföra vissa kontrollmätningar av hisschakt, schaktgrop, lyfthöjd i hisschakt etc. före inlämnande av anbud. Mätningarna ska sedan i enlighet med AFB.52 krav 7 redovisas i anbudet. Regionen har uteslutit anbudet från Hiss-Craft eftersom Regionen anser att någon redovisning av mätresultat inte har lämnats i anbudet från Hiss-Craft. Hiss-Craft har dock hänvisat till att Regionen i sin tekniska beskrivning detaljstyr alla delar och att Hiss-Craft kontrollerat de mått som Regionen själv angett. Hiss-Craft ifrågasätter också varför anbudsgivaren ska lämna en teknisk specifikation när Regionen i förfrågningsunderlaget lämnat en så detaljerad teknisk beskrivning.

Det är den upphandlande myndigheten som bestämmer föremålet för upphandlingen och som, inom de ramar som sätts av LOU och de grundläggande principerna för offentlig upphandling, anger vilka krav man vill ställa på anbudsgivaren och på den vara eller tjänst som upphandlas. Regionen har således möjlighet att ställa krav på att den som avser att lämna anbud själv måste utföra kontrollmätningar av hisschakten samt redovisa mätningarna i anbudet, även om Regionen lämnat detaljerade beskrivningar med mått i förfrågningsunderlaget. Hiss-Craft har uppgett att man vid mätningar endast påträffat mindre avvikelser från de mått som anges i den tekniska beskrivningen i förfrågningsunderlaget. Då de mätningar Hiss-Craft genomfört inte redovisats i anbudet har Hiss-Craft emellertid inte uppfyllt detta ska-krav. Regionen har inte agerat i strid med LOU eller de grundläggande principerna för offentlig upphandling då Hiss-Crafts anbud uteslutits på denna grund. Vad Hiss-Craft anfört om anbudet lämnats tillsammans med en sanningsförskran medför inte annan bedömning.

Hiss-Craft har i denna del också anfört att det antagna anbudet från Kone AB inte heller kan anses uppfylla kravet på att ha redovisat mätningar. Förvaltningsrätten finner emellertid att det inte utifrån vad Hiss-Craft anfört och vad i övrigt kommit fram i målet visats att Kone AB inte uppfyllt de krav Regionen ställt i denna del.

Utgången i målet

Förvaltningsrätten anser att vad Hiss-Craft anfört i målet inte visar att Regionen under upphandlingen brutit mot LOU eller någon av de grundläggande principerna för offentlig upphandling. Hiss-Craft har därmed inte heller visat att man lidit eller riskerat att lida skada till följd av något fel begånget av Regionen under upphandlingen. Det finns då inte förutsättningar för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen. Ansökan ska därför avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om innehållet i 20 kap. 10 § LOU, enligt vilken den upphandlande myndigheten när förlängd avtalsspärr råder inte får ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1c LOU).

Kerstin Widmark
rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Gunilla Lavås.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.